

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 6P/81/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421201960
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Milena Fegyessová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6421201960.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: U. Š., X.. XX.XX.XXXX, v. l. H. Ž. X. P., t. č. umiestnený v Reedukačnom centre Y., so sídlom X.. F.. X. XXX, Y., zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Ž. X. P., dieťa rodičov matka: H. G., X.. XX.XX.XXXX, v. l. Ž. X. P., B. R. X. C. R. XX, XXX XX R. a otec: S. Š., X.. XX.XX.XXXX, v. l. Ž. X. P., B. R. Y. B.K. S. F., Ž. X. P. v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Ž. X. P. na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

I. Centru pre deti a rodiny P. - Š., R. R. L. XXX, P. ukladá povinnosť dočasne o d o v z d a ť maloletého U. Š., X.. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra Y. Z., R. R. Y. Z. XXXX, XXX XX Y. Z., s účinnosťou od 01.07.2021.

II. Matka maloletého H. G., X.. XX.XX.XXXX, je p o v i n n á prispievať na mal. U. Š., X.. XX.XX.XXXX výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrované nepĺnoleté dieťa, počnúc dňom umiestnenia dieťaťa, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Y. Z., R. R. Y. Z. XXXX, XXX XX Y. Z..

III. Otec maloletého S. Š., X.. XX.XX.XXXX, je p o v i n n ý prispievať na mal. U. Š., X.. XX.XX.XXXX výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrované nepĺnoleté dieťa, počnúc dňom umiestnenia dieťaťa, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Y. Z., R. R. Y. Z.K. XXXX, XXX XX Y. Z..

IV. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 6P/81/2021.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Ž. X. P. (ďalej len „navrhovateľ“ alebo „ÚPSVaR“) doručil dňa 25.06.2021 Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“ alebo „okresný súd“) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh vo veci samej, ktorým žiadal, aby okresný súd nariadil výchovné opatrenie vo forme pobytu v zariadení na účely zabezpečenia odbornej pomoci v Reedukačnom centre Y. Z.Á., R. R. Y. Z. XXXX, XXX XX Y. Z. pre mal. U. Š., X.. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“) a aby ho súd dočasne odňal z Centra pre deti a rodiny P., v ktorom mu bola nariadená ústavnú starostlivosť rozsudkom č. k. 8P/458/2008-37.

2. Mal. U. na základe uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 10P/431/2008 zo dňa 26. 11. 2008 o nariadení predbežného opatrenia bol dňa 2. 12. 2008 so svojimi súrodencami - H.. H. A. H.. X. umiestnený v G. G. (Y. R. M. J. G. C. K.) P..

X. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 8P/458/2008-37 zo dňa 21. 5. 2009 (právoplatným dňa 8. 7. 2009) bola nad mal. U. nariadená ústavná starostlivosť v CDR P.Ú.. V období od 23. 9. 2019 do 23. 3. 2020 bol mal. U. umiestnený v Reedukačnom centre Č..

4. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 9P/7/2021-75 zo dňa 30. 3. 2021 (právoplatným 12. 5. 2021) súd mal. U. dočasne odníma z ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny P. a súčasne nariaďuje maloletému dieťaťu výchovné opatrenie - pobyt v Reedukačnom centre Y. a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia odo dňa jeho umiestnenia do dňa 30. 6. 2021. Mal. U. bol dňa 1. 6. 2021 premiestnený do Reedukačného centra Y.. Jeho pobyt skončí v uvedenom zariadení dňa 30. 6. 2021.

5. Mal. U. pred umiestnením v Reedukačnom centre Y. mal na samostatne usporiadanej skupine Centra pre deti a rodiny P. veľmi zhoršené správanie. Veľmi nepriateľsky sa správal k ostatným mladším deťom na skupine, ktoré mali z neho strach. Niekedy stačilo, keď sa na neho niekto len „pozrel“ a mal. U. začal viesť konflikt. Vtedy používal vulgarizmy, vyhrážal sa bitkou a to nielen smerom k deťom ale i vychovávateľom. Šikanoval jedného chlapca, od ktorého žiadal rôzne činnosti, napr. aby mu vyzul topánky. Na tohto chlapca mal. U. fyzicky zaútočil, udrel ho do tváre, pričom na to nemal žiadny dôvod. Pred mladším dievčaťom zo skupiny sa mal. U. odhalil, pričom jej ukázal svoj pohlavný úd. Na samostatne usporiadanej skupine centra boli v uvedenom období umiestnené mladšie deti z profesionálnej rodiny, ktoré mal. U. slovne napadol. Pre jeho agresívne správanie bola do zariadenia viackrát volaná polícia. Správanie mal. U. bolo veľmi nevyspytateľné. Svojim správaním zastrašoval ostatné deti na skupine, ktoré sa cítili byť jeho správaním ohrozené. Výchovné prostriedky sa u neho míňali účinku. Mal. U. odborným tímom centra pre deti a rodiny nebol zvládnuteľný použitím bežných výchovných prostriedkov. Maloletý nedokázal svoje správanie ovládať. Robí zle iným, smial sa na svojich „výčinoch“ a bol veľmi často agresívny. Slovné i fyzicky napádal deti na skupine. Mal sklony k šikanoванию. Voči dievčatám mal sexuálne narážky. Bolo zaznamenané škrtenie chlapca na skupine. Dňa 23. 12. 2020 udrel mladšie dievča do nosa a následne ho kopol do brucha. Mal. U. nebol schopný uvedomiť si svoje správanie a nedokázal ho kontrolovať. Maloletý pristupoval k plneniu povinností ľahkovážne a s nevoľou.

6. Mal. U. má diagnostikované miernu duševnú zaostalosť s významnou poruchou správania a s potrebou pozorovania alebo liečby a poruchu správania s opozičným, vzdorovitým správaním. Mal. U. má tendenciu provokovať a urážať ostatné deti, má nekontrolovateľné výbuchy zlosti až amoky. Mal. U. užíva lieky predpísané pedopsychiatrom. Svoje povinnosti si v centre plnil s neochotou a povrchno. Často úlohu nedokončil. Čistotu a osobný poriadok si vo svojich veciach neudržiaval. Pedopsychiater vzhľadom ku gradácii porúch správania odporučil mal. U. pobyt v režimovom zariadení. Rodičia o mal. U. neprejavujú skutočný záujem. Mal. U. sa v podmienkach centra pre deti a rodiny prejavoval výrazne problémovými prejavmi správania. Maloletý k pracovníkom centra pre deti a rodiny a ani učiteľom (pred jeho preradením do Reedukačného centra Y.) neprejavoval primeranú úctu a nerešpektoval ich. Mal. U. nespolupracoval s odborným tímom centra v záujme starostlivosti o neho i jeho výchovu.

7. Riaditeľka Reedukačného centra Y. v rozhovore s ÚPSVaR uviedla, že mal. U. sa pomerne dobre v ich zariadení adaptoval. Mal. U. dodržiava pokyny vychovávateľov. Niektoré veci nemá zautomatizované. V reakciách je akoby spomalený. Niektoré veci robí akoby z nevedomosti. Mal. U. užíva lieky predpísané pedopsychiatričkou. Z nich má pravdepodobne spomalené reakcie. Je krátka doba na jeho hodnotenie. Mal. U. je iba v adaptačnej fáze a táto trvá jeden mesiac až tri mesiace. S mal. U. pracuje psychologička ich zariadenia. Riaditeľka centra podotkla, že mal. U. je v tomto školskom roku žiakom 9. ročníka A variantu špeciálnej základnej školy. Klienti ich zariadenia po ukončení deviateho ročníka musia byť preradení do reedukačného centra pre deti, kde je vytvorený priestor na prípravu na povolanie štúdiom na strednej škole. Pre mal. U. je vhodný uzavretý režim. Reedukačný proces u mal. U. plní svoj účel. U mal. U. by bolo vhodné, keby pokračoval od 1. 7. 2021 v inom reedukačnom centre. V prípade návratu do pôvodného Centra pre deti a rodiny P., ktorý má otvorený režim je riziko jeho zlyhania vysoké. V záujme podpory priaznivého vývinu je vhodné a účelné, aby mal. U. bol ponechaný v uzatvorenom režime ústavného zariadenia, kde odborný tím dokáže lepšie pracovať s deťmi s poruchami správania.

8. Maloletý si vyžaduje dlhodobejšie odborné vedenie s intenzívnym výchovným pôsobením, s pevnými pravidlami a nastavením hraníc. Mal. U. v „otvorenom“ režime centra nebol zvládnuteľný použitím bežných výchovných prostriedkov. Maloletý svojim správaním i konaním v otvorenom režime centra pre

deti a rodiny dlhodobo ohrozoval seba a iných. Mal. U. sa v súčasnosti nachádza v režimovom zariadení reedukačného centra. Maloletý sa na podmienky reedukačného centra dokázal adaptovať. Reedukácia v ústavnom zariadení pozitívne vplyva na osobnostný a sociálny vývin mal. U. a preto je v záujme v nej naďalej pokračovať.

9. Reedukačné centrum Y. Z. sa zameriava na reedukáciu sociálne, mravne a emocionálne narušených detí, u ktorých boli zistené také nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, v osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine, že ich výchova a vzdelávanie v iných zariadeniach, alebo prirodzenom rodinnom prostredí, by nevedli k náprave. Reedukačné centrum poskytuje deťom výchovu a vzdelávanie zamerané na optimalizáciu ich psychosociálneho vývinu, odstraňovanie porúch správania a vytvára predpoklady na ich osobnostnú a sociálnu integráciu. Zariadenie ponúka svojim žiakom komplexnú starostlivosť a pomoc pri ich začleňovaní do spoločenského života po dovŕšení plnoletosti. Súčasťou výchovného zariadenia je aj odborné učilište s dvojročným učebným odborom - stavebná výroba. Žiaci, ktorí nenavštevujú odborné učilište alebo nie sú žiakmi prípravného ročníka, pracujú v pracovných skupinách pod vedením majstrov odbornej výchovy. Z rodiny, príbuzných i blízkych nie je nikto, kto by bol ochotný a zároveň schopný prevziať osobnú starostlivosť o mal. U.. Mal. U. si vzhľadom na svoje osobnostné dispozície, diagnostikované poruchy správania, ako aj potreby vyžaduje zvýšenú starostlivosť.

10. Predčasným návratom mal. U. do otvoreného režimu Centra pre deti a rodiny P., by mohlo dôjsť k jeho opätovnému zlyhaniu v správaní, prežívaní i konaní a patologickým prejavom, ktoré by odborný tím s veľkou pravdepodobnosťou ani pomocou odborníkov v rámci ambulantnej intervencie nedokázal adekvátne zvládnuť. Priaznivý vývin dieťaťa, by mohol byť vážne narušený a vážne ohrozený. Z uvedených dôvodov UPSVAR navrhuje pre mal. U. ďalší pobyt v Reedukačnom centre.

11. Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 361 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

14. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

16. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

17. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

18. Podľa § 49 ods. 5 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum podľa programu centra nevykonáva, zabezpečí ich inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady; centrum nemôže na tento účel premiestniť dieťa do iného centra alebo iného zariadenia na výkon rozhodnutia súdu.

19. Základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie, a z toho vyplývajúcu potrebu úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

20. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, jeho prílohami aj predchádzajúcimi konaniami, ktoré sa týkajú maloletého mal súd preukázané, že tento návrh je dôvodný, pretože bolo preukázané, že priaznivý fyzický, psychický, sociálny a mravný vývin maloletého je v súčasnosti ohrozený. Maloletý sa do dňa 30.06.2021 nachádzal v starostlivosti Reedukačného centra P.. Jeho správanie nepochybne potrebuje odborný dohľad a starostlivosť, nakoľko správanie maloletého v Centre pre deti a rodiny bolo ďaleko za hranicou únosnosti vo vzťahu k ostatným. Fyzické či psychické násilie nemožno tolerovať, nakoľko toto by viedlo u maloletého k vyvinutiu pravidelného správania, ktoré je spoločnosťou neakceptovateľné. Resocializácia a najmä náprava maloletého je v najlepšom záujme nie len maloletého, ale aj celej spoločnosti, do ktorej sa po nadobudnutí plnoletosti plne začlení. Len nápravou správania a zlepšením schopností maloletého existuje možnosť, že sa maloletý bude v budúcnosti správať tak, ako sa od občana očakáva. Maloletý v Centre pre deti a rodiny používal vulgarizmy, vyhrážal sa bitkou nie len smerom k ostatným maloletým, ale i smerom k vychovávateľom. Z uvedeného je jasné, že maloletému chýba zmysel k poslušnosti a autorite. Celkové správanie maloletého je nepochybne potrebujúce ingerenciu súdu, keďže dokonca udrel iného maloletého do tváre bez dôvodu, či sa obnažoval pred ostatnými. Riaditeľka reedukačného centra, ako aj psychologička reedukačného centra Y. uviedli, že režim Reedukačného centra sa javí pre maloletého ideálny a bolo by ideálne, aby pokračoval v inom reedukačnom centre, keďže vo Y.L. už končí 9. ročník. Vzhľadom na akútnosť situácie, kedy maloletý odmieta rešpektovať akúkoľvek autoritu, správa sa agresívne a vyvíja fyzický aj psychický nátlak, súd dospel k záveru, že maloletý potrebuje pokračovať v poskytovaní odbornej pomoci v rámci reedukačného centra, pretože v súčasnej situácii existuje dôvodná obava, že jeho psychický, fyzický a sociálny vývin môže byť ohrozený, pričom blízke osoby maloletého nezvládajú/nechcu poskytnúť adekvátnu osobnú starostlivosť. Preto je potrebné v záujme maloletého odovzdať ho do starostlivosti zariadenia, ktoré plní úlohu odbornej pomoci a nápravnú úlohu. Z uvedeného dôvodu okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti. O trovách konania súd rozhodne pri rozhodovaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré je potrebné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia Okresnému súdu Žiar nad Hronom. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.